Lietas Nr. A420118224
A42-00184-25/28
ECLI:LV:ADRJRIT:2025:1217.A420118224.2.S

Administratīvā rajona tiesa

Rīgas tiesu nams

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2025. gada 17. decembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese K. Kalvāne,

piedaloties pieteicējas /Persona A/un atbildētājas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pārstāvei /Persona I/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /Persona A/ pieteikumu par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2024. gada 18. janvāra lēmuma Nr. 88/2024 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – pārvalde) 2024. gada 18. janvāra lēmumu Nr. 88/2024 (turpmāk – Lēmums) kā administratīvo procesu iestādē noslēdzošo administratīvo aktu pieteicējai atņemts repatrianta statuss.

Lēmums pamatots ar to, ka saskaņā ar Ukrainas Tieslietu ministrijas sniegtajām ziņām no civilstāvokļa aktu reģistra, pieteicējas priekšteči nav bijuši latvieši. Līdz ar to pieteicēja, pieprasot repatrianta statusu, ir sniegusi pārvaldei nepatiesas ziņas par priekšteču tautību. Pieteicējai repatrianta statuss atņemts, pamatojoties uz Repatriācijas likuma 12. panta pirmās daļas 1. punktu.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja vērsās ar pieteikumu tiesā. Pieteikumā pieteicēja norāda turpmāk minēto.

[2.1] Apstāklis, ka civilstāvokļa aktu reģistrā netiek iekļauta pilnīga informācija no pirmavota – dzimšanas apliecības, nenozīmē, ka pirmavotā esošā informācija ir nepatiesa.

Ar augstu varbūtības pakāpi pēc ziņu iekļaušanas Ukrainas civilstāvokļa aktu reģistros pirmavoti – dzimšanas apliecības – netika saglabāti. Līdz ar to Ukrainas civilstāvokļa aktu reģistros var arī nebūt iekļautas ziņas par personas tautību. Līdz ar to Ukrainas iestādes varētu kļūdaini uzskatīt, ka dzimšanas apliecība nekad nav tikusi izdota, jo tās oriģināls nav iestāžu rīcībā, bet ir saglabājušies tikai eksportētie ieraksti civilstāvokļu aktu reģistros.

[2.2] Tāpat ir ticams, ka latvieši pēc Pirmā pasaules kara, baidoties no Padomju Savienības īstenotajām represijām pret cittautiešiem, dokumentos izvairījās norādīt savu tautību.

[2.3] Ar Valsts policijas 2024. gada 27. janvāra lēmumu atzīts, ka /Persona C/ (/Persona B/) dzimšanas apliecībā norādītās ziņas ir patiesas un atbilstošas Ukrainas Tieslietu ministrijas sniegtajām ziņām. Tāpat Valsts policija izbeidza pārvaldes ierosināto kriminālprocesu pret pieteicēju par nepatiesu ziņu sniegšanu.

[3] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumā pieteikumu uzskata par nepamatotu un lūdz to noraidīt.

Atbildētāja norāda, ka saskaņā ar kompetento Ukrainas iestāžu sniegto informāciju civilstāvokļa aktu reģistros nav iekļautas ziņas par pieteicējas priekšteču tautību ,,latvietis". Tieši civilstāvokļa aktu reģistrs ir informācijas pirmavots, jo apliecība tiek izdota, pamatojoties uz civilstāvokļa aktu reģistra ziņām, nevis otrādi. Līdz ar to lielāka ticamība ir piešķirama Ukrainas iestāžu sniegtajai informācijai.

[4] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja prasījumu, bet atbildētāja prasījumu neatzina.

Motīvu daļa

[5] Lietā ir noskaidrojams vai pieteicējai pamatoti ir atņemts repatrianta statuss.

[6] Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja 2017. gadā ieguva repatrianta statusu, pamatojoties uz dokumentiem, kurus tā bija iesniegusi pārvaldē.

Lēmumā norādīts, ka pieteicējai repatrianta statuss piešķirts, pamatojoties uz turpmāk minētajiem dokumentiem: 1) 2017. gada 4. augustā Ukrainā izdotu dzimšanas apliecību I–БК 559266, kurā norādīts, ka pieteicēja dzimusi 1995. gada 20. jūlijā Ukrainā, viņas vecāki dzimšanas apliecībā norādīti /Persona H/ un /Persona D/ (dzimšanas apliecībā vecāku tautība nav norādīta) (*lietas 59., 60. lapa*); 2) 1973. gada 30. oktobrī Ukrainā izdotu dzimšanas apliecību I–БК 477953, kurā norādīts, ka /Persona D/ dzimusi 1973. gada 1. oktobrī Ukrainā, viņas vecāki dzimšanas apliecībā ir norādīti /Persona C/ (tautība – latviete) un /Persona G/ (tautība – ukrainis). Dzimšanas reģistra ieraksts Nr. 3225 izdarīts 1973. gada 30. oktobrī Kijivā, Darņickas dzimtsarakstu iestādē (*lietas 54. lapas otra puse un 55. lapa*); 3) 1971. gada 11. jūnijā Ukrainā izdotu laulības apliecību I–АБ 301146, kurā norādīts, ka /Persona G/ (tautība – ukrainis) un /Persona E/ (tautība – latviete) Ukrainā 1971. gada 11. jūnijā noslēdza laulību, par ko 1971. gada 11. jūnijā izdarīts laulību reģistra ieraksts Nr. 3405 (*lietas 62. lapa*); 4) 1952. gada 23. februārī Ukrainā izdotu dzimšanas apliecību ЯК 941920, kurā norādīts, ka /Persona E/ dzimusi 1952. gada 28. janvārī Ukrainā, viņas vecāki ir/Persona B/ (tautība–latvietis) un /Persona F/ (tautība– ukrainiete), par ko 1952. gada 9. februārī izdarīts dzimšanas reģistra ieraksts Nr. 14 (*lietas 61. lapa*).

Pārvalde, atņemot pieteicējai repatrianta statusu, ņēma vērā Ukrainas Tieslietu ministrijas 2023. gada 17. jūlija vēstulē Nr. 93024/94221-30-23-19.3.1 ietvertās ziņas par to, ka 1973. gada 30. oktobra dzimšanas reģistrā Nr. 3225 par /Persona D/ dzimšanu norādīts, ka viņas vecāki ir /Persona G/ (tautība – ukrainis) un /Persona C/ (tautība – ukrainiete). Savukārt 1952. gada 9. februāra dzimšanas reģistrā Nr. 14 par /Persona E/ dzimšanu norādīts, ka viņas vecāki ir /Persona B/ (tautība – ukrainis) un /Persona F/ (tautība – ukrainiete). Vienlaikus 1971. gada 11. jūnija laulību reģistrā Nr. 3405 par /Persona E/ laulību norādīts, ka /Persona E/ tautība ir ukrainiete (*lietas 28. lapas otra puse 29., 30. lapa*).

Tādējādi pārvalde konstatēja pretrunas starp pieteicējas iesniegtajiem dokumentiem un Ukrainas civilstāvokļa aktu reģistrā izdarītajiem ierakstiem, no kuriem neizrietēja, ka pieteicējas priekšteči ir bijuši latvieši. Līdz ar to pārvalde secināja, ka pieteicēja ir sniegusi nepatiesas ziņas par priekšteču tautību.

[7] Repatriācijas likuma 12. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka repatrianta statusu atņem, ja persona sniegusi nepatiesas ziņas repatrianta statusa pieprasīšanai.

Ar nepatiesām ziņām tiesību normas izpratnē ir jāsaprot tādas ziņas, kuras neatbilst patiesībai un persona tās apzināti un negodprātīgos nolūkos ir sniegusi pārvaldei, lai iegūtu repatrianta statusu. Proti, pieteicējai repatrianta statuss būtu atņemams, ja viņa apzināti negodprātīgā ceļā bija vērsusies pārvaldē un pieprasījusi repatrianta statusu, zinot, ka viņas priekšteči nav bijuši latvieši.

Kā redzams no pārvaldei iesniegtajiem dokumentiem repatrianta statusa iegūšanai, pieteicējas mamma (/Persona D/), vecmāte (/Persona C/) un vecmātes tēvs (/Persona B/) ir bijuši latvieši. Vēlāk pārvalde noskaidroja, ka Ukrainas civilstāvokļa aktu reģistrā attiecīgajos ierakstos Nr. 3225, 14 un 3405 par pieteicējas mammas, vecmātes un vecmātes tēva tautību ir izdarīti ieraksti, ka viņu tautība ir ukraiņi.

Tiesa piekrīt pārvaldei, ka šādas informācijas iegūšana no Ukrainas Tieslietu ministrijas par ierakstiem Ukrainas civilstāvokļa aktu reģistros bija pamats apšaubīt pieteicējas godprātību ziņu sniegšanā par priekšteču tautību repatrianta statusa iegūšanai. Tiesa uzskata, ka pārvalde, pieņemot lēmumu, ir rīkojusies pareizi, atņemot pieteicējai repatrianta statusu.

[8] Tiesvedības laikā tiesā ir saņemta Ukrainas Tieslietu ministrijas 2025. gada 24. jūnija vēstule, kurā ir norādīts, ka Ukrainas civilstāvokļa aktu reģistra ierakstos Nr. 3225, 3405 un 14 ir izdarīti labojumi un pieteicējas mātes tautība ir norādīta latviete, pieteicējas vecmātes tautība ir norādīta latviete, kā arī pieteicējas vecmātes tēva tautība ir norādīta latvietis (*lietas 100.–105. lapa*). Tādējādi šobrīd Ukrainas civilstāvokļa aktu reģistrā ietvertās ziņas atbilst pieteicējas pārvaldei iesniegtajos dokumentos norādītajām ziņām. Jānorāda, ka visi dokumenti ir savstarpēji saskanīgi, jo atbilst gan personu vārdi, gan civilstāvokļa aktu ieraksta numuri, gan dokumentos ietverto un civilstāvokļa aktu reģistros izdarīto ierakstu saturs.

Ievērojot iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka šobrīd nav šaubu par to, ka pieteicēja pārvaldei ir sniegusi patiesas ziņas, lai iegūtu repatrianta statusu. Proti, šaubas par to, ka pieteicējas priekšteči nav bijuši latvieši, ir novērstas ar izdarītajiem labojumiem Ukrainas civilstāvokļa aktu reģistros. Tiesai nav pamata apšaubīt Ukrainas Tieslietu ministrijas sniegtās ziņas, tāpat kā to nebija pamata apšaubīt pārvaldei, kad tā pieņēma pārsūdzēto lēmumu. Turklāt Ukrainas Tieslietu ministrijas vēstulē ir norādīts, ka kļūdainie ieraksti ir laboti, pamatojoties uz Kijevas Desņanskas rajona tiesas 2023. gada 22. septembra lēmumu par kļūdas konstatēšanu (lietas Nr. 754/11728/23). Tādējādi ir asīm redzami, ka Ukrainas civilstāvokļa aktu reģistros izdarītie ieraksti par pieteicējas priekšteču tautību ir bijuši kļūdaini. Tas nozīmē, ka pieteicējas iesniegtajos dokumentos repatrianta statusa iegūšanai norādītās ziņas nav bijušas nepatiesas pēc būtības. Tās tajā brīdī nesakrita ar Ukrainas civilstāvokļa aktu reģistrā ietvertajām ziņām, par ko pieteicēja nevarēja zināt, jo šie ieraksti privātpersonām nav brīvi pieejami.

Papildus minētajam, pieteicējas sniegto ziņu patiesumu apstiprina arī Ukrainas Tieslietu ministrijas 2023. gada 13. janvāra vēstulē Nr. 4511/150294-30-22/19.3.2 norādītais, ka pieteicējas iesniegtās viņas un viņas mātes dzimšanas apliecības ir izsniegtas un tajās izdarītie ieraksti atbilst civilstāvokļa aktu reģistrā izdarītajiem ierakstiem (*lietas 40. lapas otra puse ar tulkojumu 31. lapā*). Lai arī šajos dokumentos nav norādīta nedz pieteicējas, nedz pieteicējas mātes tautība, no šiem apstākļiem var izdarīt secinājumu, ka pieteicēja repatrianta statusa iegūšanai nav sniegusi apzināti nepatiesas ziņas.

[9] Repatriācijas likuma 2. pants noteic, ka repatriants ir persona, kura ir Latvijas pilsonis vai kurai viens no radiniekiem taisnā augšupejošā līnijā ir latvietis vai lībietis (līvs) un kura brīvprātīgi pārceļas uz pastāvīgu dzīvi Latvijas Republikā.

Laikā, kad pieteicēja ieguva repatrianta statusu, pieteicējai tika piešķirta uzturēšanās atļauja. Vēlāk pieteicēja nokārtoja Latvijas pilsonību, par kuras atņemšanu šobrīd noris tiesvedība administratīvajā lietā Nr. A420257123. Ievērojot to, ka pieteicējas nolūks joprojām ir saglabāt repatrianta statusu un Latvijas pilsonību, tiesa atzīst, ka pieteicēja atbilst Repatriācijas likuma 2. pantā ietvertajam repatrianta jēdzienam.

Tā kā šobrīd ir noskaidrojies, ka pieteicējas sniegtās ziņas repatrianta statusa iegūšanai ir patiesas, pieteicējas priekšteči ir bijuši latvieši, tad nav pamata pieteicējai atņemt repatrianta statusu. Līdz ar to lēmums ir atceļams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, 251. pantu, 253. panta pirmo daļu, 289. pantu, 290. panta pirmo un otro daļu un 291. panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt /Persona A/ pieteikumu un atcelt ar tā pieņemšanas dienu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2024. gada 18. janvāra lēmumu Nr. 88/2024.

Piespriest no Latvijas Republikas par labu /Persona A/ valsts nodevu 30 (trīsdesmit)*euro*, kas atlīdzināma no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes budžeta līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese K. Kalvāne